

Як правління у М'янмі хунта допомагає Путіну вести війну проти України

Як правління у М'янмі хунта допомагає Путіну вести війну проти України

Росії у війні проти України допомагає весь набір країн-ізоляції. Іран продає ударні дрони, Північна Корея — снаряди та ракети, Венесуела та Нікарагуа просто величю підтримують та виправдовують агресію. Не залишає астарорь і М'янма — відносно невелика держава в південно-східній Азії, яка за минулих років масово закуповувала у росіян зброю та військову техніку.

Зараз хунта, що править у М'янмі, відправляє Москві назад частину російського військового експорту, а згодом і власне місцевого виробництва, зазначає видання The Insider.

СРСР та Бірма - брати по зброї

1955 року класик радянської документалістики Роман Кармен випустив фільм «На гостиній землі Бірми», присвячений візиту радянського генсека Микити Хрущова та глави уряду СРСР Миколи Сухарніна до країни, яка зараз називається М'янма, а на той час звалася Бірмою. Одну зі сцен фільму знято в резиденції тодішнього бірманського прем'єра У Ну. Разом із ним та радянськими гостями у кадрі присутній і командувач збройних сил Бірми У Не Він.

Радянські документалісти знімали його миццем, у фінальному монтажі генерал не має жодної репліки. Ніхто з присутніх у резиденції і не здогадувався, що саме У Не Він стане творцем нової політичної архітектури Бірми/М'янми, яка переживе всіх геродів та творців фільму та прийде на допомогу людині, яка через десятиліття займе кабінет Хрущова у Кремлі.

У 1958 році У Не Він цілком демократичним шляхом, через вільні вибори і при активній підтримці пішов у відставку. У Ну зайняв посаду глави уряду, але діяти в рамках виборної демократії, з активною опозицією і з постійною небезпечкою втратити владу йому, схоже, було не до душі. Тому вже в 1962 році він влаштував переворот і про всяк випадок відправив у в'язницю свого попередника, якому так мило поспіхався у радянському фільмі.

Микита Хрущов під час візиту до Бірми (М'янми). Frank Mastro/CORBIS

У Не Він націоналізував усі промислові компанії країни, вислав із Бірми всіх іноземних бізнесменів, заборонив усю легальну опозицію, а цивільним чиновникам заминав вимичи собі офіцерами. Саме такою — авторитарною країною з військовою хунтою на чолі — Бірма буде майже всі наступні десятиліття, а короткий експеримент із поступово демократизацією держави обернеться громадянською війною та посиленням і так далеко не ліберального правління військових.

Однією з небагатьох країн, із якими Бірми збереглася на добрі відносини після перевороту, був СРСР. Все-таки У Не Він оголосив про намір побудувати хоч і специфічний, з ухилом у буддизм та східну філософію, а цивілізацію. Про теплоту стосунків із Москвою говорить хоча б той факт, що за У Не Він головними тренерами бірманської футбольної збірної були радянські фахівці Михайло Боненков та Герман Зонін.

Зрозуміло, одними лише футболістами не обмежувалася Радянська Союз поставив Бірмі сотні одиниць танків, бронемашин, артилерійських установок та іншої військової техніки. Причому значна частина машин і тих радянських поставок досі у стані. Військово-технічна співпраця пішла на спад з початком перебування в СРСР. Наприкінці 80-х бірманський уряд взагалі опинився під санкціями після кривавого розправ хунти в 1988 році над мирними протестувальниками, які вимагали демократизації держави.

Від китайських танків до контрактів із Росією

У 1990-ті головним постачальником зброї для вже перейменованої на М'янму країни став сусідній Китай. Танки та гаубиці йшли хунте справно, але мали одну неприємну для генералів особливість: в обмін на військову техніку Пекін вимагав надання концесій для китайських компаній у М'янмі, погоджена з КНР позицій щодо низкизовнішньополітичних питань і навіть наполягав на виключенні з інформаційного поля країни будь-яких згадок Далая Ламе, якого китайці вважали лідером сепаратистів Тибету. Останнє було особливо болючим для буддистів-бірманців.

Окрім політичної та економічної залежності від Китаю, що йде в навантаження до військової техніки, генералам у М'янмі не подобалася не завжди висока якість китайських танків і бронемашин. Для того, щоб вирішити проблеми з якістю техніки та знизити залежність від сусіднього Китаю, у двохтисячній М'янми почали закуповувати озброєння в Ізраїлі, державі колишньої Югославії та в Індії.

Крім того, у країні відкривалося і власне, організоване за участю українських спеціалістів, виробництво бронетехніки. Але найбільш вигідні прагнення хунти уникнути китайської залежності принесло Росію. У нульові роки в М'янму вступили російські літаки MiG-29 і гелікоптери Mi-35 і Mi-17, хунта оплачує навчання у російських військових академіях тисяч своїх офіцерів, на озброєння заводів РФ розміщуються замовлення на виробництво боеприпасів та залученні для далекій азійській країні. За двадцять років з 2001 до 2021 року, літаки офіційно М'янма заплатила Москві \$1,7 млрд за виконання військових контрактів. Для країни, де середня зарплата і зараз трохи перевищує \$300 на місяць, це досить велика сума.

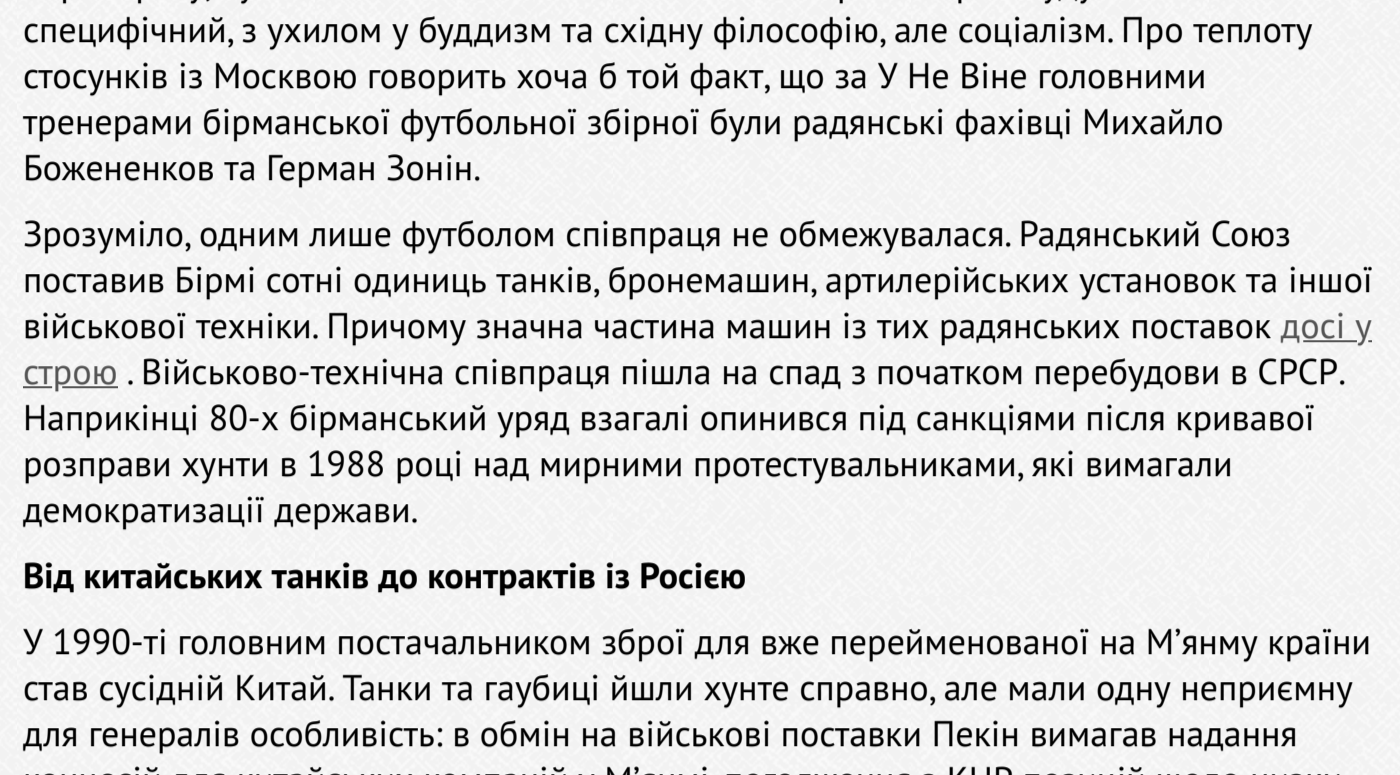
Комуністи, меншини та інші повстанці

Зброя та підготовлені в російських академіях фахівці військової влади М'янми були необхідні для боротьби з повстанцями, які не змирислися з царювання офіцерів та ліквідацією всіх політичних свобод.

У перші роки після перевороту 1962 року першу скрипку у повстанському русі грали підтримувани Китаєм комуністи, але вже через кілька років Пекін, підтримку політичних поступок з боку хунти та вигідні економічні контракти, підтримку припинив підтримку червоних партизанів. Мляву війну в джунглях і селах це не зупинило, а місце комуністів як лідерів збройної боротьби з державною владою досить швидко зайняли загони ополчення з представників національних меншин.

М'янма — країна поліетнічна. У декільох її регіонах титульні бірманці у меншості, а от у решті ніхто, крім них, до ладу не представлений. Недовдоволення таким станом речей і призвело невдовзі після владдяння хунти до зростання тиску ще з колоніальних часів (з 1824 по 1948 Бірма була частиною Британської імперії) сепаратистських настроїв серед представників нацменшин. Сепаратистів з охочею підтримували різноманітні протекторатні сили і навіть озброєні групи студентів. Як наслідок, у країні то тут, то там спалахували бої та лилася кров.

Війдяти від практики безумовного насильства та спробувати налагодити з опозицією діалог хунта змусила вже згадані протести 1988 року. У них взяло участь понад два мільйони людей по всій країні, і влада військових вперше за всю історію свого існування опинилася у реальному небезпечці.

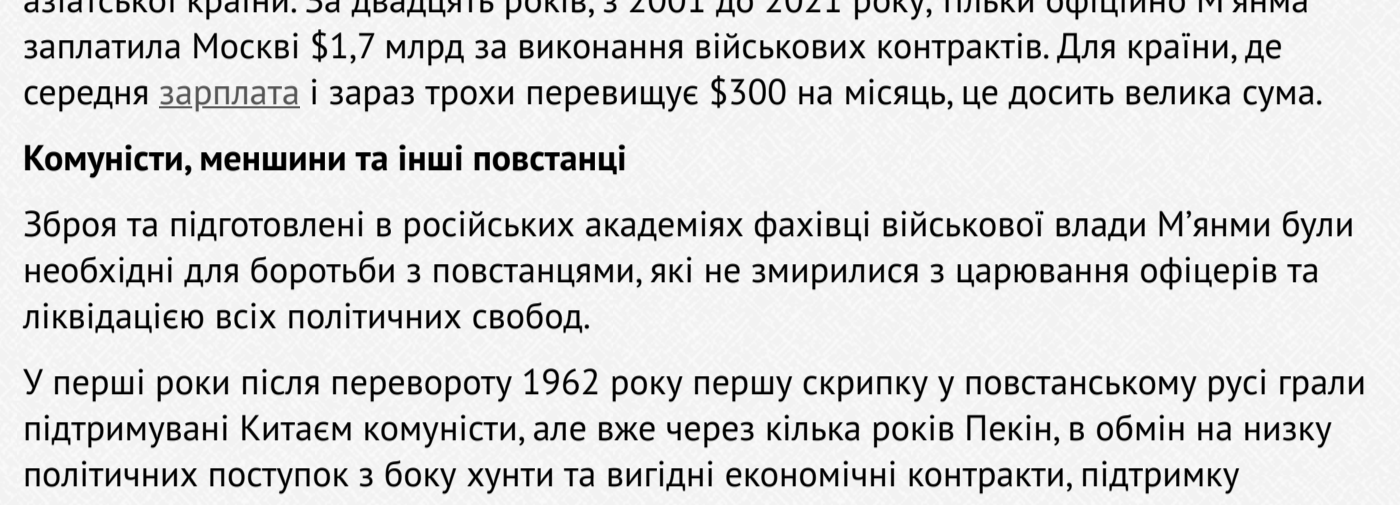

Протести у М'янмі, 1988 рік

І хоча протести в результаті були придушені силою (за різними даними, в ході розгонів мітингів і пікетів було вбито від кількох сотень до кількох тисяч осіб), військової змусили були піти на поступки для недопущення нових спроб повстання. Так, голова хунти У Не Він пішов у відставку, перед цим давши згоду на проведення перших з моменту перевороту 1962 року багатопартійних парламентських виборів.

Гра в демократію

Вибори відбулися 1990 року, і перемогу на них здобула Національна ліга за демократію — політична сила, на чолі якої стояла одна з культових фігур протестного руху — Аун Сан Су Чжі. Але військові не пустили Лігу до влади. Хунта просто скупсувала результати виборів, які не влаштували її, і заарештувала або відправила у в'язницю найбільш активних опозиціонерів. Сама Аун Сан Су Чжі на довгі роки опинилася під домашнім арештом. Її не випустили навіть для здобуття Нобелівської премії миру, яку Аун Сан Су Чжі надали в 1991 році. Загалом під домашнім арештом, виходячи з під нього, то знову повертаючись, політик провела близько 15 років свого життя.

Аун Сан Су Чжі

Усі ці роки на хунта з вимогою звільнити опозиціонерку тиснув чи не весь світ. На переговори та генерали приїздили навіть опонек ООН Пан Гі Мун.

Під тиском зовнішніх акторів та внутрішніх обставин генерали звільнили Аун Сан Су Чжі, дозволили їй повернутися у політику та навіть дали сформувати уряд за підсумками переможних для її партії парламентських виборів 2015 року.

Це не була перемога демократії над військовою хунтою, як багатьом на той час хотілося б вірити. Офіцери з політики не пішли, вони залишалися в парламенті, уряді, на важливих адміністративних постах та контролювали всі силові органи М'янми. Не лише армія, а й поліція підкорялися не цивільним чиновникам, а генералам. Та й сама Аун Сан Су Чжі, як показали подальші події, могла діяти лише у дозволенних військових рамках.

Так, коли армія розпочала у 2016–2017 роках масованіччю депортацію переважно мусульманського народу рохинджу, цивільний уряд не заступився за жертв організованих генералами погромів. Тоді навіть змучили заклятих друзів опозиції на справжній генощид Аун Сан Су Чжі Нобелівської премії. До речі, в атаках на села Рохинджа були задіяні саме російські літаки.

Депортацію рохинджу назвали геноцидом

Та криза, втім, не похитнула позиції громадянського уряду. Воно впадо лише у 2021 році, після чергових парламентських виборів. Демократичні сили знову здобули на них переконливу перемогу, але військові, аж за двадцять із лишком років до цього, раптом передумали грати в демократію. Результати виборів були оголошені сфальсифікованими. Аун Сан Су Чжі та її соратників кинули до в'язниці, а на їх прихильників оголосили пошування, яке досить швидко перетекло у справжню громадянську війну, кінця якої досі не видно.

Зустріч не на найвищому рівні

На чолі нового військового уряду став командувач армії Мін Аун Хлайн. Загалом через кілька тижнів після перевороту генерал дав інтерв'ю російському «Московському комсомольцю», в якому розхвалював керівництво РФ і обіцяв, що дружба між двома країнами триватиме вічно.

Ватажок хунти взагалі країними триватиме вічно. Ще до перевороту, у період з 2013 по 2020 роки він чотири рази приїжджав до Росії, звідки повертався з контрактами на постачання нових літаків, ракетних систем та бронемашин. Тому не дивно, що один із перших іноземних візитів у новому статусі Мін Аун Хлайн здійснив саме до Москви. І знову поїхав туди вже за кілька місяців.

У Росії її приймали на досить високому, але все-таки не на найвищому рівні. Він провів час із главою МЗС та військовим міністром, але не з президентом. Мабуть, тоді все ж таки давалася взнаки різниця в статусах двох правителів. Мін Аун Хлайн був очевидним супротивником влади, не визнаючи міжнародним співтовариством і таким, що страждає, в тому числі, і від персональних санкцій.

Путін тоді ще міг дозволити собі поводитися як всенародно обраний правитель, не ризиків прийнятні лідерами повстанців держав. Для нього бірманський генерал був, звичайно, союзником, але далеко не найголовнішим, якому й компанії ідей до достягну. Та й офіційно їхні рани не співпадали. Мін Аун Хлайн хоч і де-факто головний правитель у М'янмі, де-юре — лише друга особа в державі після маріонеткового президента М'ін Шве-1, можливо, Путін просто нехтував зустріччю з тим, хто ще й нижчий за нього в політичній ієрархії.

Мін Аун Хлайн і Сергій Шойгу. Vadim Savitsky

Рекспорт зброї з М'янми до Росії

Все змінилося із вторгненням Росії в Україну, яке, до речі, хунта всміяно правдувала. В іншому світі Путін не просто отримав би багато перекторення на ладю, а й потрапив до міжнародного розуміння підозрю в організації масових депортацій українських дітей з окупованих територій. Мін Аун Хлайн не міг наростити свій статус для того, щоб стати рівним російському президенту, а ось Путін виявився під силу впустити свій настільки, щоб ватажок хунти став для нього дорогим другом.

Ці двоє нарешті зустрілися на Східному економічному форумі у вересні 2022 року. Офіційно розмова між двома урядовцями відбула про демократію. За підсумками цієї зустрічі російська сторона навіть взяла на себе зобов'язання допомогти азійській хунті протести з себе вибори, про що без жодної іронії повідомляють офіційні медіа М'янми.

Про що йшлося під час неофіційних розмов представників двох режимів, можна судити з того, як розвивалися події далі.

До осені 2022 року вже навіть Володимирю Путіну було зрозуміло, що війна проти України не буде протестом та швидкою. Можливо, у Владивостоці він полередемо генерала, що через величезні втрати у військовій техніці, знищенні військової армією, Росія змуслена буде урятувати військового співпрацю з М'янмою, яка після перевороту досягла свого піку.

За рік, що пройшов з моменту повалення уряду Аун Сан Су Чжі до початку пункомасштабного вторгнення в Україну, росіяни поставили до М'янми зброю та військову техніку аж на \$276 мільйонів. Для порівняння, Китай за той же період виконав військові контракти з М'янмою лише на \$156 мільйонів.

Не виключено, що Путін уже тоді просив Мін Аун Хлайн повернути частину проданої хунти продукції російського ВПК. У буда-якому випадку, дуже швидко ділилося до цього. Зітнувшись із викладом з ладу великої кількості військової техніки та неможливістю через західні санкції модернізувати до сучасних стандартів старі танки та бронемашини зі складів, Росія запросила назад комплектуючі, які раніше продала в азійській країні.

Японська видання Nikkei зазначувало, що росіяни купили в Індії за \$150 тисяч продані туди раніше системи наведення для зенітних ракетних комплексів, але головне вивутили назад тисячі прядів для танків, які до цього самі поставили М'янмі.

За повернуті прядили Москва заплатила \$24 мільйони. Причому пішли танкові комплектуючі на те саме підприємство, з якого раніше вирушили до М'янми — Уралагнзаводу. Це головний російський виробник танків і бронетехніки, на складах якого досі прилядають пилотів тисячі старих танків, здатних після модернізації повернутися в дію.

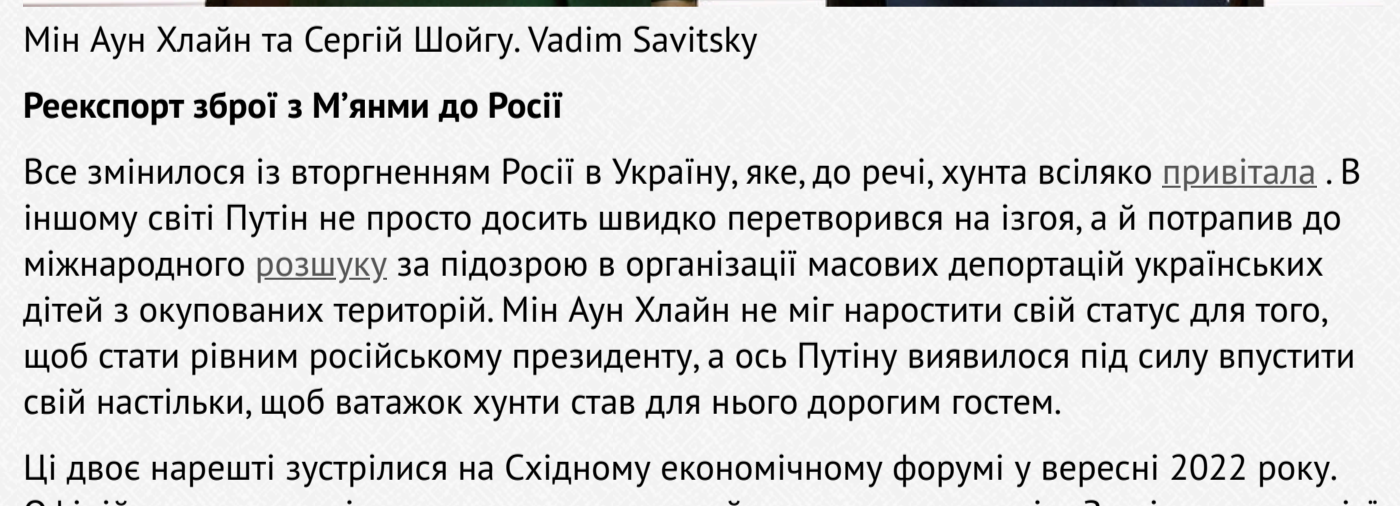
Варто зазначити, що перші реекспортні постачання з Азії відноситься до серпня 2022 року. Тобто, процес повернення комплектуючих до Росії розпочався до зустрічі Путіна та Мін Аун Хлайн. А це означає, що у Владивостоці ці двоє цілком могли обговорювати, зокрема й танкові прядили. І, схоже, не лише їх.

У березні минулого року начальним Головного управління військової розвідки України Кирило Буданов повідомив, що росіяни намагаються заповнити дефіцит боеприпасів для продовження війни за Рухом, закупівлю в третій країні. Серед країн, з якими Москва веде переговори, буданов згадав і М'янму. Хунта заперечувала навіть сам факт таких переговорів, вказуючи на те, що це Росія, а не М'янма є одним із найближчих у світі виробників озброєння, в тому навард чи потребує допомоги інших країн.

Твердження є більш ніж сумнівним, враховуючи, що до моменту його публікації Росія вже кілька місяців бомбила українським громадянську інфраструктуру іранськими дронами-камікадзе і досягла угоди з Північною Кореєю про постачання артилерійських снарядів для потреб окупаційної армії, яка воює в Україні.

Вже за кілька місяців після завв Кирило Буданова перші мінометні снаряди з М'янми "засвідчилися" на відео, знятому самими окупантами десь на позиціях в Україні.

Всі ці поставки відбувалися, і, можливо, відбуваються досі на тлі громадянської війни, що набаврає відривати, у самій М'янмі, в якій у військ хунти далеко не завжди була перевага. Але хунти на те і хунти, щоб діяти нелогічно, а часто навіть на шкоду самим собі.

Максим Левченко, ВІНУСОВІЙ РЕДАКТОР

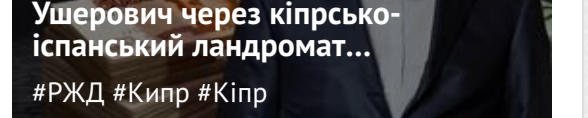
20 січня 2024 г., 19:13 Переглядів: 2696

Роздрукувати Надіслати товариство

Коментарі:

comments powered by Disqus

Важливі новини

Останні новини

По дні: 18 березня 2024 | 18 лютого 2024

0601 Трамп повідомив про кадрові зміни в розвідці США та призначення нового виконавчого обов'язків

22 травня 2024 г.

2158 Опанити атакували Комбат дронами: у ній чули вибухи

3354 Оператор авіаційної ігор «ЮЛД СІТІ ГЕЙМС» покарані на 4,3 мільйона гривень через скаргу грави (ІІ)

3350 У Києві через сильну зливу зазначена фура найкше пошкоджена пішла під воду (ІІ)

3344 У Новоросійську та низці міст Краснодарського краю РФ опаносили заручку атаків ВПЛА, працює ППО (ІІ)

Підписуйтесь на наш канал в Telegram. Оперативно про головне

3338 Прокуратура не вивела доказів вини Василя Тетери у справі його лодія

3332 Болги на 23 мільйонів та залопотні судак: в Одесі продають державне геологічне підприємство

3326 Суд роз'яснив правина КАС адвокату Артему Питомню відмовити у перетяді справи 2021 року через трирічний ліміт (ІІ)

3320 Замушачення у конфлікті інтересів: адвоката з Волині прогнала суд грави КСД,а через скаргу колишнього клієнта

3314 У Київському ТСК відразували на скандалі із лобіттям ветерана війни Аргена Мороза (ІІ)

3308 «Три договори змінилися Розогото: як на Харківщині без торгів розподіляють мільйони на захист енергооб'єктів

3301 Жінка з немовлям на руках намагалася відбити чоловіка від представників ТСК (ІІ)

3296 Україна розраховує на оновлення позицій США та залучення Європи до переговорів, — Зеленський

3290 Створення злочинної організації та розрив: перша судна поштувати інаше фігуранта справи Харківського ОВБС

3284 Ситуація на фронті: ставос 166 Боснійське, найбільше штурми на Південнозахідному та Північнозахідному напрямках

3279 США посилюють імміграційні правина: іноземці зобов'язані вийти з країни на час розгляду грин-карти

3275 У провінції ДР Конго через сплах Еболи обмежили похорони та заборонили ритуали біля покійних

3277 «Підступні до Донекача сталь» гадіннями: батальон ВКС ЗСУ спалив військово-вантажівку РФ (ІІ)

3272 У Києві п'яний водій Audi протаранив протаранено авто на Подолі (ІІ) (ІІ)

3236 Росія розпочала експорт вантаю у Мали вперше збли російській чужака (ІІ)

3210 ЗАСС два місяці знайти лише одне літо: МАГТЕ просить про локальне перемір для реаніму

3204 Апенційний суди залучили в силі 12-річної вироки двом галльїтамкам несправданим на Кіровоградщині та Дніпропетровщині (ІІ)

Теги новин

COVID-19 агресія Росії Анка

Війна

Война ВСУ вторгнення

Донька Тетяна Добряк ДПТ Зелений Кілець ЗСУ Кіев ВКІ коронавірус Корупція

Напад Росії на Україну

Нападення Росії на Україну окупанти очолює Порошенко Путін Росія

Россія сн США Україна Україна ЧП Зізнання коронавіруса

Наші опитування

Чи вірите ви, що Дональд Трамп зможе зупинити війну між Росією та Україною?

- Так, повністю зможє
- Частково зможє, але не ввізду
- Ні, не зможє
- Це залежить від дій інших сторін
- Вже відомо

Поглянути результати опитування

Поглянути всі опитування на сайті